

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA HANDLU ZAGRANICZNEGO I GOSPODARKI MORSKIEJ

z dnia 25 czerwca 1975 r.

w sprawie kontroli celnej i postępowania celnego.

Na podstawie art. 9 ust. 4, art. 10, 16, 26, art. 40 ust. 2 i art. 51 ustawy z dnia 26 marca 1975 r. — Prawo celne (Dz. U. Nr 10, poz. 56) zarządza się, co następuje:

Rozdział I

Przepisy ogólne.

§ 1. Powołane w niniejszym rozporządzeniu bez bliższego określenia artykuły oznaczają artykuły ustawy z dnia 26 marca 1975 r. — Prawo celne (Dz. U. Nr 10, poz. 56).

§ 2. 1. Do sprawowania kontroli celnej i prowadzenia w pierwszej instancji postępowania celnego właściwe

są urzędy celne, chyba że przepis szczególny przewiduje właściwość Głównego Urzędu Cel.

2. Główny Urząd Cel może zlecać w poszczególnych wypadkach przeprowadzenie postępowania celnego urzędom celnym innym niż określone w art. 31.

§ 3. 1. Jeżeli przepis szczególny określa dowody wymagane do stwierdzenia okoliczności mającej znaczenie dla kontroli celnej i postępowania celnego, urząd celny może dopuścić inne dowody tylko w wypadkach, gdy dowody te stwierdzają w sposób bezsporny istnienie tej okoliczności.

2. Organ administracji celnej może:

- 1) zażądać urzędowego tłumaczenia na język polski dokumentu sporządzonego w języku obcym,

2) odmówić przyjęcia dokumentu zagranicznego nie legalizowanego przez właściwe polskie przedstawicielstwo dyplomatyczne lub polski urząd konsularny.

§ 4. 1. Miejscami odpraw celnych są:

- 1) w miejscowościach stanowiących siedzibę urzędów celnych lub ich zamiejscowych organizacyjnych komórek:
 - a) tereny portów morskich, granicznych rzecznych, międzynarodowych lotniczych oraz kolejowych stacji granicznych, z tym że zarząd portu lub — odpowiednio — stacja kolejowa wyznacza w porozumieniu z urzędem celnym miejsce postoju statków lub pojazdów kolejowych oraz magazyny, rampy i place przeznaczone do przejściowego złożenia towarów celnych,
 - b) pomieszczenia, magazyny, rampy i place na stacjach kolejowych i w portach rzecznych, innych niż określone pod lit. a), wyznaczone przez stację kolejową lub — odpowiednio — przez zarząd portu rzecznych w porozumieniu z urzędem celnym, a przeznaczone do przejściowego złożenia towarów celnych,
 - c) pomieszczenia i magazyny przeznaczone do przejściowego złożenia towarów celnych — wyznaczone przez urząd pocztowy w porozumieniu z urzędem celnym,
 - d) pomieszczenia i place przy granicznych przejściach drogowych — wyznaczone przez urząd celny, w porozumieniu z organami kontroli granicznej,
- 2) bez względu na siedzibę urzędów celnych — pomieszczenia, magazyny, rampy, place lub ich określone części znajdujące się na terenach instytucji lub przedsiębiorstw — wyznaczone przez nie w porozumieniu z urzędem celnym,
- 3) odpowiednio oznaczone publiczne środki przewozowe przewożące podróżnych:
 - a) przybywające z zagranicy — od przekroczenia granicy państwowej, a gdy kontrola celna rozpoczyna się przed jej przekroczeniem — od przystąpienia funkcjonariuszy celnych do kontroli celnej do jej zakończenia,
 - b) wyjeżdżające za granicę — od przystąpienia funkcjonariuszy celnych do kontroli celnej do przekroczenia granicy, a gdy kontrola celna trwa po przekroczeniu granicy — do jej zakończenia.

2. Publiczne środki przewozowe określone w ust. 1 pkt 3, tereny portów morskich, międzynarodowych lotniczych, granicznych rzecznych i granicznych stacji kolejowych oraz oznaczone miejsca odpraw celnych przy granicznych przejściach drogowych są granicznymi miejscami odpraw celnych; miejsca odpraw celnych wyżej nie określone są wewnętrznymi miejscami odpraw celnych.

§ 5. 1. Znoszenie towarów ze statków morskich na ląd oraz wnoszenie towarów z lądu na statki morskie traktuje się jak przewóz przez granicę państwową, jeżeli następuje przed dokonaniem odprawy celnej i bez zezwolenia organu administracji celnej.

2. Przepis ust. 1 ma zastosowanie w razie wynoszenia towarów przywiezionych z zagranicy z innych niż statki morskie środków przewozowych znajdujących się między granicą państwową a granicznym urzędem celnym lub pozostających pod dozorem celnym, z granicznych miejsc odprawy celnej, a także ze składów lub magazynów

celnych albo z innych niż składki i magazyny celne wewnętrznych miejsc odpraw celnych w czasie dokonywania odpraw celnych, jak również w razie wnoszenia towarów przeznaczonych do wywozu za granicę na takie środki przewozowe, miejsca lub do składów albo magazynów celnych.

§ 6. 1. Magazynami celnymi są miejsca służące do przejściowego złożenia towarów na czas niezbędny do kontroli celnej.

2. Magazyny celne mogą być prowadzone w miejscowościach stanowiących siedzibę urzędów celnych przez przedsiębiorstwa przewozowe lub spedycyjne, a także przez zarządy portów.

3. Główny Urząd Celny może zezwolić na prowadzenie magazynów celnych poza siedzibą urzędów celnych, a także przez jednostki gospodarki uspołecznionej inne niż wymienione w ust. 2.

§ 7. 1. Zamknięciami celnymi są plomby, pieczęcie lub inne znaki urzędowe, nakładane na towary celne, środki przewozowe albo magazyny lub inne pomieszczenia przez:

- 1) urzędy celne,
- 2) organy celne państw obcych albo inne jednostki organizacyjne krajowe lub zagraniczne w razie uznania tych znaków przez organy polskiej administracji celnej.

2. Zamknięcia celne może zdjąć funkcjonariusz celny, a inna osoba tylko za zezwoleniem organu administracji celnej.

§ 8. 1. Dozór celny (art. 28 ust. 2 pkt 1) sprawuje się przez:

- 1) strzeżenie lub konwojowanie towarów celnych bądź środków przewozowych lub strzeżenie pomieszczeń (stały dozór celny),
- 2) nałożenie na towary celne, środki przewozowe lub pomieszczenia zamknięć celnych lub przez dokonywanie innych czynności mających na celu zapewnienie nienaruszalności lub tożsamości towaru celnego.

2. Ustanowienie stałego dozoru celnego może nastąpić na wniosek strony lub z urzędu.

3. Dostęp do towarów celnych, środków przewozowych i pomieszczeń znajdujących się pod dozorem celnym, a w szczególności przenoszenie, przeladowywanie lub inne naruszenie towarów celnych wymaga zezwolenia urzędu celnego.

4. W razie usunięcia towaru spod dozoru celnego, osoby, w których władaniu towar w tym czasie się znajdował, ponoszą odpowiedzialność za należności celne ciążące na towarze, chyba że towary te znajdowały się pod stałym dozorem celnym ustanowionym na wniosek strony.

Rozdział 2

Przewóz towarów przez granicę.

§ 9. 1. Przedsiębiorstwa przewozowe, niezależnie od uzgodnień z innymi organami, określają w porozumieniu z organami administracji celnej czas postoju środków przewozowych w przejściach granicznych oraz czas przekraczania przez te środki granicy państwowej.

2. Zarządy portów morskich, rzecznych i lotniczych oraz graniczne stacje kolejowe są obowiązane zawiadamiać graniczne urzędy celne o czasie i miejscu przybycia środków przewozowych na polski obszar celny oraz o czasie i miejscu opuszczenia przez nie tego obszaru.

§ 10. Graniczne stacje kolejowe są obowiązane zawiadomić graniczny urząd celny:

- 1) o oczekiwanym przybyciu, opóźnieniu lub odwołaniu pociągu kursującego według rozkładu jazdy mającego przyjechać z zagranicy albo wyjechać za granicę — niezwłocznie po nadejściu na stację odpowiedniego zawiadomienia,
- 2) o oczekiwanym przybyciu z zagranicy pociągu dodatkowego towarowego — niezwłocznie po nadejściu na stację odpowiedniego zawiadomienia, a pasażerskiego — najpóźniej na 48 godzin przed jego przyjazdem na stację graniczną; o odjeździe za granicę pociągu dodatkowego towarowego — najpóźniej na 2 godziny przed jego odjazdem ze stacji granicznej, a pasażerskiego — najpóźniej na 48 godzin przed jego odjazdem z tej stacji,
- 3) o doczepieniu do kursującego według rozkładu jazdy pociągu pasażerskiego wagonów towarowych — najpóźniej na 6 godzin przed przyjazdem pociągu z zagranicy na stację graniczną, jak i przed odjazdem pociągu za granicę,
- 4) o oczekiwanym przybyciu lub odjeździe oddzielnych lokomotyw i innych niż pociągi pojazdów kolejowych — najpóźniej na 1 godzinę przed ich przyjazdem z zagranicy lub odjazdem za granicę.

§ 11. 1. Pojazdy kolejowe przyjeżdżające z zagranicy i wyjeżdżające za granicę powinny być zatrzymywane w miejscach odpraw celnych. Opuszczenie przez pojazdy kolejowe tych miejsc wymaga zezwolenia urzędu celnego niezależnie od zezwoleń innych organów.

2. O nieprzewidzianym zatrzymaniu się pojazdu kolejowego między granicą państwową a miejscem odpraw celnych kierownik pojazdu, a jeżeli zatrzymanie nastąpiło w obrębie stacji kolejowej — stacja ma obowiązek zawiadomić niezwłocznie graniczny urząd celny.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do pojazdów drogowych.

§ 12. W pociągach, w których odprawa celna odbywa się w czasie ruchu, kierownik pociągu obowiązany jest przed jej rozpoczęciem oddzielić podróżnych pozostających w kraju od podróżnych wyjeżdżających za granicę.

§ 13. Przedsiębiorstwo przewozowe międzynarodowej komunikacji autobusowej jest obowiązane zawiadomić graniczny urząd celny o wprowadzeniu dodatkowych kursów autobusowych na 24 godziny przed wyjazdem za granicę lub przyjazdem z zagranicy autobusu.

§ 14. 1. Przewoźnik morski lub jego pośrednik jest obowiązany:

- 1) zawiadamiać urząd celny codziennie na piśmie o spodziewanym przybyciu z zagranicy statków morskich w następnych 48 godzinach oraz o przewidzianym w ciągu najbliższych 24 godzin wyjściu statków morskich za granicę,
- 2) zawiadomić urząd celny na 2 godziny przed zamierzonym przeprowadzeniem statku morskiego na inne miejsce postoju w porcie lub zamierzonym wyjściu statku w morze.

2. Kapitanat portu jest obowiązany zawiadomić urząd celny o przybyciu statku morskiego najpóźniej na 2 godziny przed oczekiwanym przybyciem statku na wyznaczone miejsce postoju.

3. Urząd celny może wyrazić zgodę na skrócenie czasu zawiadomień, o których mowa w ust. 1 i 2, lub na odstąpienie od wykonania tego obowiązku.

§ 15. Do statków żeglugi śródlądowej stosuje się odpowiednio przepisy § 14 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 i 3, z tym że zawiadomienia urzędu celnego o oczekiwanym przybyciu statku i o zamierzonym wyjściu statku dokonuje przedsiębiorstwo żeglugi śródlądowej.

§ 16. Do statków powietrznych stosuje się odpowiednio przepisy § 10 pkt 1 i 2.

§ 17. 1. Osoba przekraczająca granicę państwową jest obowiązana zgłosić do odprawy celnej wszystkie przewożone ze sobą towary bez względu na to, czy stanowią one jej własność, a na żądanie funkcjonariusza celnego rozpakować swój bagaż i okazać przewożone przedmioty.

2. Przez towary przewożone ze sobą przez osobę przekraczającą granicę państwową rozumie się towary, którymi ona w czasie kontroli celnej bezpośrednio włada.

§ 18. 1. Przewoźnik jest obowiązany dostarczyć do granicznego urzędu celnego wszystkie towary przewożone przez granicę państwową. Nie wolno mu przyjmować ani wydawać towarów podczas przejazdu środka przewozowego pomiędzy granicą a granicznym urzędem celnym.

2. W razie dokonania przeladunku między granicą państwową a granicznym miejscem odpraw celnych bez udziału przedstawiciela urzędu celnego (art. 24 ust. 2) przewoźnik obowiązany jest zawiadomić o tym graniczny urząd celny jednocześnie z dostarczeniem towaru przywiezionego z zagranicy, a w stosunku do towaru wywożonego przed jego wywozem za granicę.

§ 19. 1. Jednocześnie z dostarczeniem towarów przewoźnik obowiązany jest doręczyć urzędowi celnemu dokumenty dotyczące ich przewozu:

- 1) przy przewozie koleją:
 - a) wykaz zdawczy przesyłek towarowych oraz wykaz przesyłek bagażowych; wykazy te w razie przywozu z zagranicy doręcza się niezwłocznie po przyjeździe pociągu lub po otrzymaniu wykazu od organu kolei zdającej, a w razie wywozu za granicę przed odjazdem pociągu w czasie niezbędnym do dokonania kontroli celnej,
 - b) wykaz wagonowy — do wglądu,
 - c) listy przewozowe z dokumentami załączonymi przez nadawcę przesyłki — do wglądu,
- 2) przy przewozie statkami morskimi:
 - a) zgłoszenie ładunku w liczbie egzemplarzy niezbędnej na potrzeby kontroli celnej,
 - b) zgłoszenie ogólne — gdy statek nie ma ładunku do wyładowania lub załadowania w danym porcie,
 - c) spis bagaży rejestrowanych,
 - d) konosamenty — do wglądu,
 - e) listę załogi i pasażerów,
 - f) zgłoszenie zasobów statku,
 - g) zgłoszenie rzeczy załogi — z wyjątkiem przedmiotów w ilościach niezbędnych do codziennego osobistego użytku na statku,

- 3) przy przewozie statkami żeglugi śródlądowej:
 - a) listy przewozowe lub konosamenty — do wglądu,
 - b) listę załogi i pasażerów,
 - c) w przywozie także zgłoszenia, o których mowa w pkt 2 lit. c) i g),
- 4) przy przewozie statkami powietrznymi:
 - a) manifest lotniczy,
 - b) listy przewozowe do wglądu,
- 5) przy przewozie ciężarowymi pojazdami samochodowymi — listy przewozowe, a w razie ich braku dokumenty określone w odrębnych przepisach — do wglądu,
- 6) przy przewozie pocztowym — wykaz ładunku.

2. Główny Urząd Ceł może zwolnić przewoźnika z obowiązku doręczania niektórych dokumentów wymienionych w ust. 1.

Rozdział 3

Przyjęcie środków przewozowych i towarów pod dozór celny oraz przechowywanie towarów celnych.

§ 20. 1. Po doręczeniu dokumentów przez przewoźnika funkcjonariusz celny sprawdza stan zamknięć celnych na środkach przewozowych, zgodność cech i numerów tych środków z dokumentami, a w miarę potrzeby może sprawdzić stan opakowań towarów, ich ilość, znaki i numery.

2. W razie stwierdzenia rozbieżności z treścią dokumentów lub uszkodzenia opakowania albo zamknięć celnych albo w razie dokonania przeładunku określonego w § 18 ust. 2 funkcjonariusz celny przeprowadza rewizję celną towaru. Odpowiedni protokół na powyższą okoliczność przy przewozie pojazdami drogowymi sporządza funkcjonariusz celny z udziałem przewoźnika, a w innych rodzajach przewozu przewoźnik albo przedstawiciel zarządu magazynu, przyjmujący towar na przechowanie, z udziałem funkcjonariusza celnego.

3. W toku wykonywania czynności przewidzianych w ust. 1 i 2 funkcjonariusz celny przeszukuje w miarę potrzeby środki przewozowe.

§ 21. 1. Po dokonaniu czynności przewidzianych w § 20 funkcjonariusz celny nakłada zamknięcia celne bezpośrednio na dostarczone towary lub na środki przewozowe albo na stanowiące ich część pomieszczenia (§ 7 ust. 1).

2. Nie nakłada się zamknięć celnych na towary:

- 1) znajdujące się na statkach morskich, z wyjątkiem napojów alkoholowych, wyrobów tytoniowych, używek oraz przedmiotów innych lub w ilościach większych niż potrzebne do osobistego użytku, a posiadanych przez poszczególnych członków załogi,
- 2) przewożone zgodnie z przepisami o przewozach bez opakowania w niektórych wagonach, otwartych barakach albo innych środkach przewozowych.

3. Główny Urząd Ceł może zezwolić na zaniechanie nakładania zamknięć celnych również w innych wypadkach niż określone w ust. 2.

§ 22. 1. Jeżeli odprawy celnej towarów nie można dokonać na środku przewozowym lub podczas przeładunku, towary te na zarządzenie urzędu celnego podlegają złożeniu do magazynu celnego.

2. Zarząd magazynu jest obowiązany przyjąć do magazynu celnego towary określone w ust. 1 bez względu na sposób ich przewozu przez granicę.

3. Do towaru celnego złożonego w magazynie celnym stosuje się odpowiednio przepis § 8 ust. 4.

4. Zarząd magazynu celnego jest obowiązany prowadzić ewidencję przechowywanych towarów w sposób uzgodniony z Głównym Urzędem Ceł.

§ 23. Przewoźnik, spedytor, zarząd portu lub magazynu są obowiązani zapewnić wykonanie prac fizycznych związanych z dokonywaniem czynności przewidzianych w § 20 i 21 oraz udzielać niezbędnych wyjaśnień dotyczących środków przewozowych i przewożonych towarów.

Rozdział 4

Uczestnictwo przedsiębiorstw przewozowych i spedycyjnych w postępowaniu celnym.

§ 24. Do uczestnictwa w postępowaniu celnym są obowiązane trudniące się przewozem towarów przez granicę publiczne przedsiębiorstwa przewozowe i spedycyjne oraz zarządy portów morskich, rzecznych i lotniczych.

§ 25. 1. Do obowiązków przedsiębiorstw powołanych do uczestnictwa w postępowaniu celnym należą:

- 1) zgłaszanie towarów z urzędu do odprawy celnej (art. 34),
- 2) w razie zgłoszenia towarów do odprawy celnej z upoważnienia osoby określonej w art. 33 pkt 1 — wykonywanie wszelkich czynności ciężących na zgłaszającym, a zwłaszcza dostarczanie dokumentów potrzebnych w postępowaniu celnym, uiszczenie należności celnych i podjęcie towarów po odprawie celnej,
- 3) wykonywanie czynności przygotowawczych związanych z przeprowadzaniem kontroli celnej, a zwłaszcza otwarcie przesyłki, rozpakowanie towaru i zapakowanie go do dalszego przewozu.

2. Zgłoszenie towaru do odprawy celnej z urzędu nie pozbawia osoby uprawnionej (art. 33 pkt 1) prawa do udziału w dalszym postępowaniu. O decyzjach urzędu celnego zawiadamia się zgłaszającego, który jest obowiązany przekazać zawiadomienie osobie uprawnionej za pisemnym potwierdzeniem odbioru.

3. Przedsiębiorstwa, z wyjątkiem państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”, zwanego dalej „PPTT”, są obowiązane w porozumieniu z urzędem celnym wyznaczyć pracowników uprawnionych do zgłaszania towarów do odprawy celnej; na wniosek urzędu celnego przedsiębiorstwa te są obowiązane wyznaczyć innego pracownika do tych czynności.

Rozdział 5

Zgłoszenie towaru do odprawy celnej.

§ 26. 1. Za osobę uprawnioną do zgłoszenia towaru do odprawy celnej (art. 33 pkt 1) uważa się z zastrzeżeniem ust. 2:

- 1) w przywozie towaru z zagranicy:
 - a) odbiorcę wskazanego w dokumencie przewozowym,
 - b) przy przewozie morskim lub rzecznym — posiadacza konosamentu, listu przewozowego lub wyciągu z konosamentu,

- c) okaziciela kwitu bagażowego,
 - d) przy przewozie pocztowym — w niehandlowym obrocie towarowym z zagranicą — z urzędu PPTT,
 - e) osobę, w której posiadaniu towar się znajduje, jeżeli przywóz nastąpił bez dokumentu przewozowego,
- 2) w wywozie towaru za granicę:
- a) nadawcę przesyłki wskazanego w dokumencie przewozowym,
 - b) okaziciela kwitu bagażowego,
 - c) przy przewozie pocztowym — nadawcę przesyłki,
 - d) bez względu na sposób przewozu — osobę, w której posiadaniu towar się znajduje, jeżeli wywóz następuje bez dokumentu przewozowego lub jeżeli odprawa celna ma być dokonana przed nadaniem towaru do przewozu przewoźnikowi.

2. W handlowym obrocie z zagranicą za osobę uprawnioną do zgłoszenia towaru do odprawy celnej uważa się przedsiębiorstwo handlu zagranicznego lub inną osobę określoną w art. 3 ust. 1, gdy dokumentami, choćby innymi niż określone w ust. 1, wykaże swe prawo do rozporządzania towarem.

3. W wypadku określonym w ust. 1 pkt 1 lit. d), uzasadnionym interesem adresata przesyłki, może on zastrzec sobie osobisty udział w załatwianiu formalności celnych. Zastrzeżenie to może być uwzględnione, jeżeli zostanie zgłoszone w PPTT na piśmie.

§ 27. 1. Osoba określona w § 26 może upoważnić do zgłoszenia towaru do odprawy celnej:

- 1) w handlowym obrocie towarowym z zagranicą — przedsiębiorstwa wymienione w § 24 oraz przedsiębiorstwa nadające dany towar do eksportu lub odbierające przeznaczony dla nich towar z importu,
- 2) w niehandlowym obrocie towarowym z zagranicą — każdą osobę.

2. Do pełnomocników — przedsiębiorstw określonych w ust. 1 pkt 1 stosuje się przepis § 25 ust. 3.

3. Pełnomocnik obowiązany jest dołączyć do zgłoszenia oryginał pełnomocnictwa z urzędowo poświadczonym podpisem mocodawcy. Nie dotyczy to przedsiębiorstw wymienionych w § 24, przedsiębiorstw działających na podstawie pełnomocnictw przedsiębiorstw handlu zagranicznego oraz agenta lub maklera morskiego.

4. W niehandlowym obrocie towarowym z zagranicą pełnomocnictwo do podjęcia towaru od przewoźnika, spedytora lub zarządu magazynu traktuje się jak pełnomocnictwo do zgłoszenia towaru do odprawy celnej.

§ 28. 1. Towary przywożone z zagranicy przez przewoźnika powinny być zgłoszone do odprawy celnej w następujących terminach:

- 1) w urzędach celnych w portach morskich i rzecznych, z wyjątkiem oddziałów i posterunków kolejowych, lotniczych, pocztowych i drogowych tych urzędów — w ciągu 30 dni od dnia dostarczenia do urzędu celnego,
- 2) w urzędach, oddziałach i posterunkach celnych pocztowych — jeżeli wezwano adresata do zgłoszenia przesyłki — w ciągu 14 dni od wysłania przez PPTT zawiadomienia (§ 26 ust. 3).
- 3) w urzędach, oddziałach i posterunkach celnych drogowych — w dniu dostarczenia towaru,

- 4) w pozostałych urzędach, oddziałach lub posterunkach celnych — w ciągu 14 dni od dnia dostarczenia towaru.

2. Towar przewożony z sobą przez osobę przekraczającą granicę państwową powinien być zgłoszony do odprawy celnej jednocześnie z dostarczeniem go do granicznego miejsca odprawy celnej (art. 21 ust. 1), a gdy kontrola celna odbywa się podczas ruchu środka przewozowego — z chwilą przystąpienia funkcjonariuszy celnych do kontroli celnej (§ 4 ust. 1 pkt 3).

3. Żywe zwierzęta i materiały niebezpieczne przywożone z zagranicy przez przewoźnika powinny być zgłoszone do odprawy celnej bez względu na sposób przewozu i bez względu na to, do jakiego urzędu celnego je dostarczono — w dniu dostarczenia do urzędu celnego.

4. Do zgłoszenia towarów przewożonych przez polski obszar celny mają odpowiednie zastosowanie terminy określone w ust. 1 pkt 2—4 oraz w ust. 2 i 3; towary przewożone przez polski obszar celny z przeladunkiem w polskich portach morskich lub rzecznych powinny być zgłoszone do odprawy celnej w ciągu 6 miesięcy od wyładowania go w tych portach.

5. Urząd celny może skrócić terminy określone w ust. 1 w razie niebezpieczeństwa szybkiego zepsucia się towaru.

6. Towar celny przywożony z zagranicy przez przewoźnika, jak też przez niego przez polski obszar celny przewożony, a nie zgłoszony do odprawy celnej w terminie określonym w ust. 1, 3 i 4, podlega zgłoszeniu z urzędu (art. 34).

7. Za dzień zgłoszenia towaru do odprawy celnej (art. 44 ust. 1) uważa się dzień przyjęcia zgłoszenia przez urząd celny; jednak przy przewozie pocztowym, jeżeli przesyłkę zgłoszono do odprawy celnej z urzędu (§ 26 ust. 1 pkt 1 lit. d), za dzień zgłoszenia uważa się dzień złożenia przesyłki do magazynu, odnotowany na wykazie ładunku (§ 19 ust. 1 pkt 6).

§ 29. 1. Zgłoszenie towarów do odprawy celnej następuje na piśmie, z wyjątkiem towarów przewożonych w niehandlowym obrocie towarowym z zagranicą:

- 1) przez przedsiębiorstwa przewozowe,
- 2) w ruchu podróży przez:
 - a) osoby zamieszkałe za granicą,
 - b) osoby zamieszkałe w Polsce, jeżeli przewożone towary mieszczą się w normach zwolnień od cła.

2. Główny Urząd Ceł może zezwolić:

- 1) na zgłaszanie niektórych towarów w handlowym obrocie towarowym z zagranicą do odprawy celnej partiami ustnie w ciągu wyznaczonego okresu; niezwłocznie po jego upływie zgłaszający obowiązany jest sporządzić zgłoszenie pisemne obejmujące łącznie wszystkie partie, zgłoszone uprzednio ustnie,
- 2) na zgłaszanie ustne towarów w handlowym obrocie towarowym z zagranicą w wypadkach innych niż określone w pkt 1, jak również w niehandlowym obrocie towarowym z zagranicą w wypadkach innych niż określone w ust. 1.

3. Zgłoszenie pisemne powinno zawierać następujące dane:

- 1) określenie rodzaju odprawy,
- 2) wskazanie osoby zgłaszającej towar,

- 3) wskazanie kraju nadania i nadawcy oraz kraju przeznaczenia i odbiorcy towaru,
- 4) wskazanie ilości oraz znaków i numerów, a także rodzaju opakowania,
- 5) określenie nazwy, masy brutto i netto, stanowiących podstawę wymiaru cła, jednostek innych miar oraz wartości celnej, a w handlowym obrocie towarowym z zagranicą zgłoszenie celne powinno zawierać ponadto określenie taryfowej nazwy towaru, pozycji taryfy celnej, stawki celnej i kwoty przypadającego cła,
- 6) oświadczenie zgłaszającego, czy chce uczestniczyć w rewizji celnej towaru,
- 7) określenie dokumentów dołączonych do zgłoszenia,
- 8) datę sporządzenia zgłoszenia i podpis osoby zgłaszającej towar.

Przy zgłoszeniu z urzędu przepisy pkt 3 i 5 stosuje się w miarę możliwości.

4. Użyte w ust. 3 pkt 5 wyrażenie „wartość celna” oznacza wartość towaru określoną przez przepisy dotyczące wymiaru należności celnych, jak też zwolnienie od tych należności.

5. Wymagane do odprawy celnej pozwolenie przywozu lub wywozu (art. 11), dokumenty wymagane odrębnymi przepisami (art. 12), a w handlowym obrocie towarowym z zagranicą również faktura i specyfikacje towaru powinny być dołączone do zgłoszenia pisemnego, a przy zgłoszeniu ustnym doręczane urzędowi celnemu jednocześnie ze zgłoszeniem towaru.

6. Główny Urząd Cel może:

- 1) zezwolić na pominięcie w zgłoszeniu niektórych danych określonych w ust. 3 i 5,
- 2) zezwolić na złożenie zgłoszenia pisemnego w dowolnej formie,
- 3) upoważnić urzędy celne do przyjmowania zgłoszeń przed przedstawieniem niektórych dokumentów określonych w ust. 5, a w handlowym obrocie towarowym z zagranicą do przyjmowania zgłoszeń i wydawania towarów do obrotu przed przedstawieniem pozwolenia na przywóz lub wywóz lub bez przedstawienia takiego pozwolenia.

7. Przy zgłoszeniu ustnym osoba zgłaszająca jest zobowiązana określić rodzaj, ilość i w miarę potrzeby krajową wartość towarów oraz udzielić na żądanie urzędu celnego wyjaśnień o pochodzeniu i przeznaczeniu towaru i innych okolicznościach mogących mieć znaczenie dla odprawy celnej.

8. Urząd celny może, w celu umożliwienia prawidłowego zgłoszenia towarów, na pisemny wniosek osoby uprawnionej do zgłoszenia zezwolić na zbadanie towaru i pobranie próbek przed zgłoszeniem towaru do odprawy celnej; zbadanie towaru i pobranie próbek (rewizja wstępna) mogą się odbyć tylko w obecności funkcjonariusza celnego oraz przedstawiciela przewoźnika lub zarządu magazynu, w którym towar się znajduje.

§ 30. 1. Do czasu rozpoczęcia przez funkcjonariusza celnego zewnętrznych oględzin towaru (§ 31) zgłaszający — za zgodą urzędu celnego — może sprostować zgłoszenie do odprawy celnej.

2. Urząd celny pozostawia bez rozpoznania zgłoszenie złożone przez osobę nieuprawnioną (§ 26 i 27) lub nie odpowiadające wymaganiom określonym w § 29; na zgłoszeniu pisemnym urząd celny dokonuje adnotacji o powyż-

szym ze wskazaniem podstawy prawnej, po czym zwraca je za pokwitowaniem osobie zgłaszającej.

3. Bieg terminów określonych w § 28 nie ulega przerwaniu, jeżeli zgłoszenie pozostawiono bez rozpoznania.

Rozdział 6

Odprawa celna ostateczna.

§ 31. 1. Po przyjęciu zgłoszenia funkcjonariusz celny:

- 1) ustala stan zamknięć celnych, ilość sztuk, znaki, numery i stan opakowania oraz w miarę potrzeby sprawdza masę brutto towaru (ogłędziny zewnętrzne).
- 2) przeprowadza rewizję celną towaru, chyba że towar jest wolny od rewizji celnej (art. 40).

2. Rewizja celna polega:

- 1) na ustaleniu rodzaju i ilości towaru,
- 2) na przeszukaniu i zbadaniu, czy wśród towaru zgłoszonego do odprawy celnej nie znajduje się towar nie zgłoszony.

3. Urząd celny może — dla ustalenia rodzaju towaru — pobierać jego próbki, a także zażądać lub dokonać opisów, rysunków, zdjęć fotograficznych i innych niezbędnych czynności.

4. Rewizji celnej towarów przewożonych z sobą przez osoby przekraczające granicę można dokonać wrywkowo, odstępując od rewizji celnej bagażu niektórych osób lub ograniczając ją tylko do niektórych sztuk bagażu.

5. Przedmiotem rewizji celnej wrywkowej mogą być również niezależnie od sposobu przewozu przez granicę:

- 1) jednorodnjawowe towary w jednolitych oryginalnych opakowaniach bezpośrednich,
- 2) towary wyszczególnione w specyfikacjach dołączonych do zgłoszenia celnego.

6. Urząd celny może odstąpić od rewizji towarów:

- 1) wyszczególnionych w dokumencie odprawy celnej, dokonanej przez organ celny państwa obcego,
- 2) zawartych w oryginalnych opakowaniach i przewożonych w ilościach nie wskazujących na przeznaczenie towaru do obrotu handlowego w kraju lub za granicą,
- 3) stanowiących wartości dewizowe lub dokumenty dotyczące wartości dewizowych, wysyłane za granicę lub otrzymywane z zagranicy przez Narodowy Bank Polski i jego oddziały,
- 4) przywożonych z zagranicy w drobnych przesyłkach pocztowych lub lotniczych, jeżeli zgodnie z porozumieniami międzynarodowymi odprawa tych przesyłek w kraju nadania odbywa się również z zachowaniem przepisów polskich dotyczących przywozu towarów z zagranicy,
- 5) zgłoszonych do odprawy celnej w handlowym obrocie towarowym z zagranicą przez uprawnione do zgłoszenia przedsiębiorstwa nadające towar do eksportu i odbierające towar z importu (§ 27 ust. 1 pkt 1),

jeżeli dane przytoczone w powyższych zgłoszeniach, dokumentach lub na opakowaniach są wystarczające do ustalenia rodzaju i ilości towaru (ust. 2 pkt 1).

7. Rewizję celną przeprowadza się w obecności osoby, która zgłosiła towar do odprawy celnej. Jeżeli osoba ta zrzekła się uczestnictwa w rewizji albo mimo wezwania

nie przybyła w wyznaczonym terminie, a także w razie niebezpieczeństwa szybkiego zepsucia się towaru lub w innych niecierpiących zwłoki wypadkach, rewizję przeprowadza się w nieobecności lub bez wzywania strony, a nawet w nieobecności przedstawiciela zarządu magazynu, przewoźnika lub spedytora.

§ 32. 1. Po zakończeniu rewizji celnej towaru urząd celny wystawia dowód odprawy celnej ostatecznej, zawierający decyzję urzędu celnego dotyczącą dopuszczenia towaru do obrotu na polskim obszarze celnym lub do wywozu za granicę. Towary zgłaszane partiami ustnie (§ 29 ust. 2 pkt 1) obejmuje się łącznie jednym dowodem odprawy celnej. Datą dokonania odprawy celnej jest dzień zakończenia rewizji celnej.

2. Dowód odprawy celnej powinien zawierać następujące dane:

- 1) oznaczenie urzędu celnego dokonującego odprawy,
- 2) wskazanie osoby, która zgłosiła towar do odprawy,
- 3) wskazanie kraju nadania oraz nadawcy i odbiorcy towaru,
- 4) określenie rodzaju towaru, choćby przez wskazanie odpowiedniej pozycji taryfy celnej, oraz określenie jego ilości,
- 5) rozstrzygnięcie co do dopuszczenia towaru do obrotu na polskim obszarze celnym lub do wywozu za granicę,
- 6) przy zwalnianiu towarów od obowiązku posiadania pozwoleń przywozu lub wywozu albo od należności celnych — powołanie podstawy prawnej,
- 7) dane dotyczące pozwolenia wywozu lub przywozu oraz oznaczenia załączonych dokumentów,
- 8) datę dokonania odprawy i wystawienia dowodu,
- 9) pouczenie, czy i w jakim trybie przysługuje odwołanie,
- 10) imię i nazwisko, stanowisko służbowe i podpis funkcjonariusza celnego, który dokonał odprawy, oraz odciśnięcie pieczęci urzędu celnego.

Dowód odprawy celnej powinien zawierać także wymiar należności celnych z powołaniem pozycji i stawki taryfy celnej, a w razie potrzeby zastrzeżenia, pod jakimi dopuszczono towar do obrotu na polskim obszarze celnym, oraz wzmiankę o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności i o terminie wykonania zastępczego.

3. Przy wystawianiu dowodu odprawy celnej towarów zgłoszonych do odprawy z urzędu przepis ust. 2 pkt 3 stosuje się w miarę możliwości.

4. Osobie, która zgłosiła towar do odprawy celnej, decyzję o dopuszczeniu lub niedopuszczeniu towaru do obrotu na polskim obszarze celnym lub do wywozu za granicę podaje się do wiadomości za pisemnym potwierdzeniem; przy zgłoszeniu z urzędu stosuje się przepis § 23 ust. 2. Dowód odprawy celnej, zawierający decyzję w sprawie zezwolenia na dopuszczenie towaru do obrotu na polskim obszarze celnym lub do wywozu za granicę, doręcza się przy podjęciu towaru.

5. Główny Urząd Ceł może zezwolić:

- 1) na pominięcie w dowodzie odprawy celnej ostatecznej niektórych danych określonych w ust. 2,
- 2) na wystawianie uproszczonych dowodów odprawy celnej, a nawet na zaniechanie ich wystawiania; uproszczony dowód polega na pisemnym potwierdzeniu dokonania odprawy celnej w drodze ustnej decyzji.

§ 33. W razie podjęcia towaru do obrotu na polskim obszarze celnym albo do wywozu za granicę przed upływem terminu do wniesienia odwołania lub po wniesieniu odwołania obowiązek udowodnienia tożsamości podjętego towaru obciąża — z wyjątkiem wypadku, o którym mowa w § 82 ust. 2 — w dalszym postępowaniu osobę, której przysługuje odwołanie.

§ 34. 1. Decyzja (§ 32) nie wykonana przez osobę uprawnioną w stosunku do towaru przywiezionego z zagranicy w ciągu 30 dni, a w stosunku do towaru przeznaczanego do wywozu za granicę w ciągu 3 miesięcy podlega wykonaniu zastępczemu w sposób określony w ust. 2 i 3. Terminy te bieżą od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna, i mogą być skrócone w razie nadania jej rygoru natychmiastowej wykonalności, a w wypadkach zasługujących na uwzględnienie mogą one być przedłużone na okres do 6 miesięcy; przedłużenie terminu nie zwalnia od obowiązku uiszczenia odsetek od należności celnych (art. 46).

2. Towar przywieziony z zagranicy podlega:

- 1) sprzedaży, jeżeli:
 - a) nie zezwolono na dopuszczenie go do obrotu na polskim obszarze celnym, a osoba uprawniona do rozporządzania towarem nie podjęła go i nie wywiozła za granicę,
 - b) zezwolono na dopuszczenie go do obrotu na polskim obszarze celnym po uiszczeniu należności celnych, a osoba uprawniona do rozporządzenia towarem należności tych nie uiszczyła lub nie podjęła go i nie wywiozła za granicę,
- 2) przeniesieniu z miejsca odprawy celnej na inne miejsce pozostające pod zarządem przewoźnika lub spedytora — jeżeli był nadany do przewozu lub powierzony spedytorowi i został dopuszczony do obrotu na polskim obszarze celnym, a osoba upoważniona do rozporządzania towarem go nie podjęła.

3. Towar zgłoszony do odprawy celnej wywozowej nadany do przewozu lub powierzony spedytorowi podlega przeniesieniu z miejsca odprawy celnej na inne miejsce pozostające pod zarządem przewoźnika lub spedytora, jeżeli:

- 1) nie zezwolono na jego wywóz, a osoba uprawniona do rozporządzania towarem go nie podjęła,
- 2) towar dopuszczono do wywozu, a osoba uprawniona do rozporządzania towarem go nie podjęła i nie wywiozła.

W tych wypadkach zgłoszenie towaru do odprawy celnej uważa się za niebyłe, a pobrane należności celne (pkt 2) zwraca się osobie uprawnionej (art. 48 ust. 1 pkt 2 i ust. 2).

4. W wypadku określonym w ust. 2 pkt 1 przepis art. 50 stosuje się odpowiednio.

§ 35. 1. W wypadku zgłoszenia do odprawy celnej towaru przewożonego ze sobą przez osobę, która nie ma wymaganego pozwolenia przywozu, przewozu lub wywozu (art. 11 i 12) lub nie uiszcza wymierzonych należności celnych, przewożony towar podlega — z zastrzeżeniem ust. 2 — odpowiednio — natychmiastowemu zwrotowi z powrotem za granicę lub z powrotem na polski obszar celny.

2. W wypadkach określonych w § 76 towar, o którym mowa w ust. 1, może być przyjęty do depozytu; w takim wypadku zgłoszenie towaru do odprawy celnej pozostaje nadal w mocy.

Rozdział 7

Odprawa celna warunkowa.

§ 36. 1. Zezwolenie na odprawę celną warunkową udzielają urzędy celne w razie przywozu lub wywozu towarów:

- 1) przeznaczonych na aukcje, targi i wystawy lub do złożenia w składach konsygnacyjnych,
- 2) niezbędnych do obsługi zjazdów, konkursów, zawodów lub występów artystycznych,
- 3) przeznaczonych do doświadczeń czy wypróbowania,
- 4) stanowiących próbki i wzory przewożone lub przesyłane w celach akwizycji,
- 5) w celu ich naprawy lub uszlachetnienia,
- 6) stanowiących opakowania zwrotne,
- 7) służących do czasowego użytku osób przekraczających granicę.

2. W wypadkach nie wymienionych w ust. 1 zezwolenie na odprawę celną warunkową udziela Główny Urząd Ceł. Główny Urząd Ceł może to uprawnienie przekazać urzędowi celnyemu.

3. Odprawę celną warunkową środków przewozowych regulują przepisy rozdziału 8.

§ 37. Poza wypadkiem wymienionym w § 36 ust. 1 pkt 7 wniosek o zezwolenie na odprawę celną warunkową powinien być sporządzony na piśmie przez osobę uprawnioną do zgłoszenia towaru do odprawy celnej i zawierać określenie:

- 1) celu odprawy z uzasadnieniem potrzeby jej stosowania,
- 2) terminu powrotnego przywozu lub wywozu towarów,
- 3) urzędu celnego, który ma dokonać odprawy,
- 4) ilości, rodzaju oraz wartości celnej towaru.

W razie przewozu towaru na wystawy i targi o charakterze gospodarczym lub promocyjno-handlowym osoba zgłaszająca towar powinna dołączyć do wniosku dowód uczestnictwa.

§ 38. 1. Zezwolenie na odprawę celną warunkową wydaje się na piśmie, chyba że udzielono go w wypadku wymienionym w § 36 ust. 1 pkt 7.

2. Jeżeli osoba uprawniona do zgłoszenia towaru do odprawy celnej składa wniosek o zezwolenie na odprawę celną warunkową równocześnie ze zgłoszeniem towarów do odprawy, urząd celny wydaje zezwolenie w formie adnotacji na wniosku.

3. Zezwolenie jest ważne od dnia wydania, jeżeli nie wskazuje innej daty, i w terminie określonym w tym zezwoleniu. Organ administracji celnej, który udzielił zezwolenia, może na wniosek strony przedłużyć termin jego ważności.

4. Z zezwolenia może korzystać tylko osoba, której zezwolenie zostało udzielone.

§ 39. 1. Organ administracji celnej, który udzielił zezwolenia, uchyla zezwolenie w razie:

- 1) naruszenia dodatkowych warunków, pod którymi zezwolono na odprawę warunkową,
- 2) ujawnienia nadużycia.

2. W razie uchylecia zezwolenia przepis § 43 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 40. 1. Do odprawy celnej warunkowej stosuje się odpowiednio przepisy § 26—35, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

2. Dowód odprawy celnej warunkowej powinien — niezależnie od danych określonych w § 32 ust. 2 — zawierać krajową wartość towaru, wskazywać obowiązek i określać termin powrotnego przywozu lub wywozu towaru, a w miarę potrzeby także dodatkowe warunki, pod którymi na odprawę zezwolono.

3. Termin powrotnego przywozu lub wywozu towaru biegnie od dnia dokonania odprawy celnej. Urząd celny wyznacza termin powrotnego przywozu lub wywozu z uwzględnieniem wniosku osoby zgłaszającej towar do odprawy celnej, przy czym termin ten nie może przekraczać trzech lat. Główny Urząd Ceł może przedłużyć termin powrotnego przywozu lub wywozu ponad trzy lata; uprawnienie to może przekazać urzędowi celnyemu.

§ 41. 1. Należności celne określone w dowodzie odprawy celnej warunkowej podlegają zabezpieczeniu w gotówce (art. 37 ust. 2 pkt 2).

2. W wypadkach zasługujących na uwzględnienie organu administracji celnej, który udziela zezwolenia, może na wniosek osoby zgłaszającej towar do odprawy celnej wyznaczać zamiast zabezpieczenia w gotówce zabezpieczenie innego rodzaju.

3. Główny Urząd Ceł może zwolnić osobę zobowiązaną od złożenia zabezpieczenia; uprawnienie to może przekazać urzędowi celnyemu.

§ 42. 1. Zgłoszenie towaru do odprawy celnej w powrotnym jego przywozie lub wywozie następuje za okazaniem dowodu odprawy celnej warunkowej.

2. W razie gdy celem odprawy celnej warunkowej towaru była jego naprawa lub uszlachetnienie (§ 36 ust. 1 pkt 5), zgłoszenie towaru dodanego w trakcie naprawy lub uszlachetnienia powinno zawierać dane przewidziane w § 29 ust. 3 pkt 5, ujęte w załączonej do zgłoszenia specyfikacji, przy czym przepis § 29 ust. 6 stosuje się odpowiednio.

§ 43. 1. Termin powrotnego przywozu lub wywozu uważa się za zachowany, jeżeli w ciągu 30 dni od jego upływu dostarczony towar do urzędu celnego i zgłoszony do odprawy celnej w powrotnym jego przywozie lub wywozie; zabezpieczenie należności celnych podlega w tym wypadku zwrotowi.

2. W razie niezachowania terminu powrotnego przywozu lub wywozu, a także w wypadku określonym w § 39, urząd celny stwierdzając, że odprawa warunkowa stała się ostateczna:

- 1) zarachowuje zabezpieczenie gotówkowe na poczet należności celnych albo
- 2) w wypadkach określonych w § 41 ust. 2 i 3 wzywa zobowiązanego do uiszczenia należności celnych wymierzonych stosownie do art. 37 ust. 2 pkt 2, przy czym karę za zwłokę wymierza się w wysokości 10‰ krajowej wartości towaru, nie mniej jednak niż 100 zł i nie więcej niż 5.000 zł.

3. Ubytki naturalne lub inne zmiany w towarze, uzasadnione celem odprawy warunkowej, nie stanowią prze-

szkody do uznania, że obowiązek powrotnego przywozu lub wywozu został dopełniony.

§ 44. 1. Na wniosek osoby, która zgłosiła towar do odprawy celnej warunkowej, złożony przed upływem terminu powrotnego przywozu lub wywozu urząd celny może:

- 1) przedłużyć, z zastrzeżeniem § 40 ust. 3, termin powrotnego przywozu lub wywozu,
- 2) uznać odprawę celną warunkową za odprawę ostateczną, jeżeli strona uczyniła zadość wymaganiom takiej odprawy celnej.

2. Urząd celny może zezwolić na zastosowanie przepisów ust. 1 również na wniosek złożony po upływie terminu powrotnego przywozu lub wywozu towaru wymierzając zarazem karę za zwłokę w wysokości określonej zgodnie z przepisem § 43 ust. 2 pkt 2.

Rozdział 8

Odprawa celna warunkowa środków przewozowych.

§ 45. 1. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się do odprawy warunkowej środków przewozowych przywożonych w celu czasowego użytku na polskim obszarze celnym lub wywożonych w celu czasowego użytku za granicą.

2. W sprawach nie uregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 7.

§ 46. 1. Środkami przewozowymi są wszelkie pojazdy drogowe, kolejowe i statki powietrzne, morskie i żegluga śródlądowej.

2. Zwierzęta wierzchowe i pociągowe używane do przewożenia ludzi lub towarów przez granicę państwową traktuje się jak środki przewozowe.

3. Wyposażenie środków przewozowych, a zwłaszcza części zapasowe oraz wmontowane do środków przewozowych radiowe aparaty odbiorcze i telewizory, podlega odprawie celnej warunkowej w trybie stosowanym przy odprawie tych środków.

§ 47. 1. Na odprawę celną warunkową środków przewozowych zarejestrowanych za granicą, a przywożonych w celu czasowego użytku na polskim obszarze celnym, zezwala się:

- 1) osobom zamieszkałym za granicą,
- 2) osobom czasowo przebywającym za granicą w związku z zatrudnieniem lub studiami, gdy w tym okresie przybywają do Polski na pobyt czasowy.

2. Osoby, którym zezwala się na odprawę celną warunkową, nie mogą bez zgody urzędu celnego odstąpić przywiezionego środka przewozowego innym osobom, nawet do czasowego użytku, jak również zarejestrować go w Polsce.

§ 48. 1. Odprawy celnej warunkowej środków przewozowych przywożonych z zagranicy dokonuje się:

- 1) po przedstawieniu dokumentów gwarancyjnych przewidzianych w umowach międzynarodowych — bez gotówkowego zabezpieczenia należności celnych,
- 2) w innych wypadkach, z wyjątkiem określonych w § 57 i 58 — po złożeniu w gotówce zabezpieczenia należności celnych przywozowych.

2. Dokumenty wymienione w ust. 1 pkt 1 zastępują zgłoszenie środka przewozowego do odprawy, a po dokonaniu zapisów urzędu celnego stają się dokumentami odprawy celnej.

§ 49. 1. Termin powrotnego wywozu środka przewozowego biegnie od dnia dokonania odprawy warunkowej i nie może przekraczać:

- 1) terminu wynikającego z dokumentów — w wypadku wymienionym w § 48 ust. 1 pkt 1,
- 2) jednego roku — w wypadku wymienionym w § 48 ust. 1 pkt 2.

2. Na uzasadniony wniosek instytucji gwarantującej lub osoby, która środek przewozowy przywiozła, urząd (oddział) celny, który dokonał odprawy celnej, lub Urząd Celnny Kolejowy w Warszawie może przedłużyć termin powrotnego wywozu do 6 miesięcy poza termin określony w ust. 1; Główny Urząd Ceł może przedłużyć termin, o którym wyżej mowa.

§ 50. 1. Jeżeli w ciągu 30 dni od upływu terminu powrotnego wywozu (§ 49 i 58 ust. 3) nie wywieziono środka przewozowego za granicę, urząd celny uznaje, że odprawa warunkowa stała się ostateczna i w wypadku:

- 1) określonym w § 48 ust. 1 pkt 1 i w § 58 ust. 1 i 2 wzywa — odpowiednio — instytucję gwarantującą lub osobę, która środek przewozowy do odprawy celnej zgłosiła, do uiszczenia należności celnych, w tym kary za zwłokę w wysokości 50 zł za 1 dzień, licząc od dnia upływu terminu powrotnego wywozu do dnia uiszczenia cła lub wywiezienia środka przewozowego za granicę, nie więcej jednak niż za 30 dni,
- 2) określonym w § 48 ust. 1 pkt 2 zachowuje zabezpieczenie gotówkowe na poczet należności celnych.

2. Przepis ust. 1 ma również zastosowanie, z chwilą gdy osoba, która przywiozła środek przewozowy, bez zgody urzędu celnego odstąpiła ten środek innej osobie, choćby do czasowego użytku, lub dopuściła do zarejestrowania go w Polsce na inną osobę; jednak karę za zwłokę liczy się od dnia naruszenia warunku (§ 47 ust. 2).

3. Urząd celny może uchylić decyzję wydaną zgodnie z ust. 1 lub 2, jeżeli środek przewozowy zostanie z powrotem wywieziony. Przed wydaniem decyzji urząd celny wyznacza termin tego wywozu.

4. W razie zgłoszenia środka przewozowego do powrotnego wywozu w ciągu 30 dni od upływu terminu (§ 49 i 58 ust. 3) urząd celny dokonuje odprawy powrotnej i licząc od tego terminu do dnia wyjazdu środka przewozowego pobiera karę za zwłokę.

§ 51. 1. Urząd celny uznaje opóźnienie powrotnego wywozu za usprawiedliwione, jeżeli nastąpiło wskutek choroby osoby, która przywiozła środek przewozowy, wskutek zatrzymania tej osoby lub środka przewozowego przez organ państwowy, a także wskutek uszkodzenia środka przewozowego w stopniu uniemożliwiającym wyjazd. W innych wypadkach urząd może uznać opóźnienie za usprawiedliwione, jeżeli nie przekroczyło 14 dni.

2. Powrotny wywóz środka przewozowego (ust. 1) powinien nastąpić w ciągu 14 dni od ustania przeszkody, lecz nie później, licząc od terminu powrotnego wywozu określonego zgodnie z § 49 i 58 ust. 3, niż w ciągu 90 dni w wypadku choroby, a w ciągu 60 dni w innych wypadkach określonych w ust. 1; jeżeli w tych terminach środka

przewozowego nie wywieziono, przepis § 50 stosuje się odpowiednio.

§ 52. Jeżeli środek przewozowy wskutek wypadku doznał uszkodzenia w stopniu uniemożliwiającym wyjazd z polskiego obszaru celnego, urząd celny na wniosek osoby uprawnionej uznaje odprawę warunkową za ostateczną, jeśli uczyni ona zadość wymaganiom odprawy ostatecznej, uiszczając należności celne obniżone proporcjonalnie do spowodowanego uszkodzeniem spadku wartości środka przewozowego.

§ 53. 1. Jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że odprawa warunkowa w przywozie środka przewozowego nastąpiła według dowodu odprawy celnej, odprawa celna w powrotnym wywozie może być dokonana po przedstawieniu tego dowodu, chyba że odprawy celnej dokonuje ten urząd celny, który dokonał odprawy przywózowej. Inny urząd celny może dokonać odprawy w powrotnym wywozie tylko w wypadkach nie budzących wątpliwości co do dokonanej uprzednio odprawy celnej warunkowej.

2. W razie potrzeby udowodnienia powrotnego wywozu środka przewozowego za dowód mogą służyć:

- 1) zaświadczenie organu celnego lub innego organu administracyjnego państwa obcego stwierdzające, że środek przewozowy znajduje się za granicą,
- 2) zapisy organów celnych państw obcych dokonane w dokumentach odprawy celnej warunkowej.

§ 54. 1. Na odprawę celną warunkową środków przewozowych zarejestrowanych w Polsce, a wywożonych w celu czasowego użytku za granicę zezwala się:

- 1) osobom zamieszkałym w Polsce,
- 2) osobom czasowo przebywającym w Polsce w związku z zatrudnieniem lub studiami, gdy w czasie tym wyjeżdżają za granicę na pobyt czasowy.

2. Osoby czasowo przebywające w Polsce nie mogą wywozić w trybie odprawy celnej warunkowej samochodów zarejestrowanych na osoby mające stałe miejsce zamieszkania w Polsce, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej lub gdy na samochody te nie ustanowiono cła wywozowego.

3. Do odpraw celnych warunkowych środków przewozowych wywożonych za granicę mają odpowiednie zastosowanie przepisy § 48 i 49, a w stosunku do osób określonych w ust. 1 pkt 1 również przepisy § 50 i 51.

4. Jeżeli w ciągu 90 dni od upływu terminu powrotnego przywozu osoby określone w ust. 1 pkt 2 nie przywozły środka przewozowego na polski obszar celny, urząd celny uznaje, że odprawa warunkowa stała się ostateczną i zwaśnia środek przewozowy od należności celnych.

§ 55. 1. Jeżeli środek przewozowy wywieziony przez osobę zamieszkałą w Polsce wskutek wypadku doznał uszkodzenia w stopniu uniemożliwiającym przyjazd na polski obszar celny, urząd celny może na wniosek strony uznać odprawę warunkową za ostateczną i zwolnić środek przewozowy od należności celnych.

2. Uszkodzenie, jego przyczyna i stopień powinny być udowodnione zaświadczeniem właściwego organu administracyjnego lub instytucji ubezpieczeń państwa, na którego obszarze nastąpił wypadek.

§ 56. 1. W razie utraty dokumentu odprawy celnej warunkowej przed powrotnym przywozem środka przewo-

zowego na polski obszar celny stosuje się odpowiednio przepis § 53 pkt 1.

2. Na wniosek strony urząd celny wydaje zaświadczenie stwierdzające, że środek przewozowy znajduje się na polskim obszarze, jeżeli jest ono potrzebne w celu przedstawienia władzom obcego państwa. Zaświadczenie wydaje się po dokonaniu oględzin środka przewozowego.

§ 57. 1. Odprawa celna warunkowa statków powietrznych, morskich i żeglugi śródlądowej oraz pojazdów kolejowych utrzymujących stałą komunikację z zagranicą polega na kontroli celnej ich przyjazdu na polski obszar celny lub wyjazdu za granicę oraz w miarę potrzeby na prowadzeniu odpowiedniej ewidencji przyjazdu i wyjazdu, ustalonej przez Główny Urząd Cel. Zabezpieczenia należności celnych w tym wypadku nie wymaga się.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy awionetek i szybowców oraz jachtów i łodzi sportowych, również motorowych.

§ 58. 1. Środki przewozowe używane przez organy administracji celnej lub organy kontroli granicznej zarówno polskie, jak i państw sąsiadujących podlegają uproszczonej odprawie celnej warunkowej; przy uproszczonej odprawie celnej zgłoszenie do odprawy następuje ustnie, zabezpieczenia należności celnych nie wymaga się, a dowód odprawy celnej wystawia się w formie uproszczonej (§ 32 ust. 4) lub dowodu w ogóle nie wystawia się.

2. Główny Urząd Cel może zezwolić na dokonywanie uproszczonych odpraw celnych warunkowych wszelkich środków przewozowych służących do użytku — odpowiednio — w kraju lub za granicą również innym użytkownikom niż organy określone w ust. 1.

3. Termin powrotnego wywozu lub przywozu środków przewozowych dopuszczonych do przywozu lub wywozu w trybie odprawy warunkowej uproszczonej upływa z dniem powrotnego wyjazdu za granicę lub powrotnego przyjazdu z zagranicy osoby, która zgłosiła środek przewozowy do odprawy celnej warunkowej. Główny Urząd Cel może określić wypadki, w których termin powrotnego wywozu lub przywozu może być przedłużony.

§ 59. Do uiszczenia wymagalnych należności celnych nie zabezpieczonych wzywa się osobę, która zgłosiła środek przewozowy do odprawy celnej warunkowej.

Rozdział 9

Odprawa celna przekazowa.

§ 60. 1. Odprawie celnej przekazowej podlega towar celny:

- 1) przywieziony z zagranicy — jeżeli w urzędzie celnym granicznym, do którego towar dostarczono, nie dokonano odprawy celnej ostatecznej lub warunkowej albo nie pobrano należności celnych,
- 2) po dokonaniu odprawy celnej ostatecznej lub warunkowej do wywozu za granicę — jeżeli wywóz ma nastąpić przez przejście graniczne, w którym kontrolę celną sprawuje inny urząd celny aniżeli urząd, który dokonał odprawy celnej,
- 3) przewożony tranzytem przez polski obszar celny,
- 4) przewożony za zgodą urzędu celnego w innych celach niż określone w pkt 1—3.

2. Odprawa celna przekazowa następuje na wniosek strony lub z urzędu; przepisy § 26—28 stosuje się odpowiednio.

3. Zgłoszenie do odprawy celnej przekazowej powinno zawierać wskazanie ilości, rodzaju i w miarę możliwości określenie krajowej wartości towaru oraz określenie dokumentów dołączonych do zgłoszenia.

4. Urząd celny graniczny może odmówić dokonania odprawy celnej przekazowej towaru przywiezionego z zagranicy, jeżeli dokonanie odprawy celnej ostatecznej lub warunkowej przez graniczny urząd celny uzna za celowe.

§ 61. 1. Towar celny może być przekazany do miejscowości będącej siedzibą urzędu celnego odbiorczego, a do innej miejscowości tylko w wypadkach określonych przez Główny Urząd Cel.

2. Towar celny przekazuje się za listem przekazowym lub innym dokumentem określonym przez Główny Urząd Cel, zwanymi dalej dokumentami przekazowymi.

3. Towar celny przywieziony z zagranicy, przekazany dla dokonania odprawy celnej ostatecznej lub warunkowej, powinien być zgłoszony do tej odprawy w terminach określonych w § 28, licząc od dnia dostarczenia towaru do urzędu celnego odbiorczego. Powtórne przekazanie towaru celnego nie przerywa biegu terminu do zgłoszenia do odprawy celnej ostatecznej lub warunkowej.

4. Dokument przekazowy wypełnia przedsiębiorstwo przewozowe, chyba że w jego imieniu działa spedytor.

§ 62. Po przyjęciu zgłoszenia funkcjonariusz celny dokonuje oględzin zewnętrznych towaru zgłoszonego do odprawy celnej przekazowej i porównuje go z danymi określonymi w dokumencie przekazowym, a w szczególnych wypadkach może przeprowadzić rewizję celną; po stwierdzeniu zgodności przesyłki z danymi określonymi w dokumencie przekazowym nakłada na przekazywany towar lub na środek przewozowy zamknięcie celne, chyba że wykorzystuje zamknięcia celne określone w § 7 ust. 1 pkt 2. W razie niemożności nałożenia lub wykorzystania zamknięć celnych towar opisuje się dokładnie w dokumencie przekazowym lub w inny sposób zapewnia się ustalenie jego tożsamości.

§ 63. Po dokonaniu czynności określonych w § 62 urząd celny nadawczy wręcza dokument przekazowy przedsiębiorstwu przewozowemu, które z chwilą jego przyjęcia obowiązane jest dostarczyć towar w całości i w przepisany terminie (§ 64) do urzędu celnego odbiorczego.

§ 64. Przekazane towary powinny być dostarczone do urzędu celnego wskazanego w dokumencie przekazowym w następujących terminach:

- 1) przesyłki lotnicze, jak również towary przewożone ze sobą przez osoby przekraczające granicę państwową — w ciągu 3 dni,
- 2) przesyłki samochodowe drobne — w ciągu 30 dni, samochodowe inne — w ciągu 3 dni,
- 3) przesyłki kolejowe, wagonowe — w ciągu 14 dni, drobne — w ciągu 30 dni, bagażowe i ekspresowe — w ciągu 3 dni,
- 4) przesyłki przewożone statkami morskimi lub rzecznyymi — w ciągu 14 dni.

§ 65. Przedsiębiorstwo przewozowe może dokonać zmiany lub naprawy opakowania ładunku albo wyładowa-

nia lub przeładowania przewożonego towaru podczas jego przewozu tylko pod dozorem celnym (§ 8 ust. 1 pkt 1) lub w obecności funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej, chyba że prace te nie powodują naruszenia zamknięć celnych. W razie naruszenia zamknięć celnych przewoźnik z udziałem funkcjonariusza celnego lub funkcjonariusza Milicji Obywatelskiej sporządza odpowiedni protokół, którego kopię doręcza urzędowi celnemu odbiorczemu z dokumentem przekazowym.

§ 66. Równocześnie z dostarczeniem przekazywanego towaru doręcza się urzędowi celnemu odbiorczemu dokument przekazowy oraz dokumenty przewozowe do wglądu.

§ 67. 1. Urząd celny odbiorczy dokonuje czynności określonych w § 20 i o dokonanej odbiorze przekazanego towaru powiadamia urząd celny nadawczy.

2. Główny Urząd Cel określi wypadki, w których potwierdzenie odbioru towaru nie będzie wymagane.

§ 68. 1. W razie naruszenia przy przekazywaniu towarów, na których ciążyą należności celne przywzowowe, obowiązków określonych w § 63 przedsiębiorstwo przewozowe ponosi odpowiedzialność za należności celne ciążące na tym towarze, przy czym przepis § 43 ust. 2 pkt 2 stosuje się odpowiednio; nie odpowiada jednak za uszczuplenie należności celnych spowodowane naturalnymi ubytkami towarów.

2. Należności celne, których uprzednio nie wymierzono, określa się przy uwzględnieniu rodzaju i ilości towarów wskazanych w dokumentach przewozowych. Jeżeli z dokumentów nie można tych danych dokładnie ustalić, korzysta się w miarę możliwości z innych dowodów, a jeżeli to również okaże się niemożliwe, należności celne wymierza się w wysokości 40% krajowej wartości towaru, przy czym jego wartość ustala urząd celny; w razie gdy na przywóz towaru wymagane jest pozwolenie, stosuje się przepis art. 37 ust. 2 pkt 2.

3. Przedsiębiorstwo przewozowe obowiązane jest uiścić należności celne w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia zawiadomienia o dokonaniu wymiaru.

4. Uznanie za niebyłą odprawy celnej towarów przeznaczonych do wywozu za granicę i w tym celu przekazanych, lecz nie dostarczonych do urzędu celnego odbiorczego (art. 38 ust. 3), może nastąpić tylko w razie ustalenia, iż wymieniony towar nie został za granicę wywieziony.

§ 69. 1. Przekazanie towaru za pośrednictwem osoby innej niż publiczne przedsiębiorstwo przewozowe może nastąpić tylko na wniosek osoby uprawnionej do rozporządzenia towarem; wniosek może być złożony także ustnie.

2. W wypadku określonym w ust. 1 urząd celny nadawczy poddaje przekazywany towar oględzinom zewnętrznym i rewizji celnej, po czym ustala wysokość ciążących na towarze należności celnych i podaje ją w dokumencie przekazowym.

3. Należności celne podlegają zabezpieczeniu w gotówce. W wypadkach zasługujących na uwzględnienie można na wniosek strony wyznaczyć zamiast zabezpieczenia w gotówce zabezpieczenie innego rodzaju lub zwolnić stronę od zabezpieczenia.

4. W razie przekazania towaru za pośrednictwem państwowej jednostki organizacyjnej rewizję celną można

ograniczyć do oględzin zewnętrznych; należności celnych w wypadku tym nie wymierza się.

5. Dokument przekazowy wypełnia urząd celny nadawczy.

6. Przepisy § 43 ust. 2 stosuje się odpowiednio, przy czym osoba przewożąca obowiązana jest uiszczyć należności celne w ciągu 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

§ 70. Główny Urząd Ceł może wprowadzić uproszczony sposób dokonywania odprawy celnej przekazowej zwłaszcza towarów przewożonych przez polski obszar celny towarów przewożonych w przesyłkach całowagonowych, towarów przekazywanych między komórkami organizacyjnymi tego samego urzędu celnego, jak również towarów celnych przekazywanych pod konwojem funkcjonariusza celnego.

Rozdział 10

Powrotny przywóz i powrotny wywóz poza obrotem warunkowym.

§ 71. Na powrotny wywóz towaru za granicę oraz powrotny przywóz towaru z zagranicy bez obowiązku uiszczenia cła i przedstawienia pozwoleń określonych w art. 11, jeżeli są one wymagane, urząd celny może zezwolić na wniosek osoby, która uprzednio towar za granicę wywozila lub z zagranicy przywozila.

§ 72. 1. Na powrotny wywóz towaru przywiezionego z zagranicy urząd celny może zezwolić przed dopuszczeniem tego towaru do obrotu na polskim obszarze celnym, a w razie dopuszczenia do obrotu, jeżeli tożsamość towaru nie budzi wątpliwości:

- w handlowym obrocie towarowym z zagranicą — w ciągu 12 miesięcy,
- w niehandlowym obrocie towarowym z zagranicą — w ciągu 6 miesięcy

od dnia dokonania odprawy celnej przywózowej.

2. Na wniosek PPTT urząd celny, który dokonał odprawy celnej przywózowej, zezwala na powrotny wywóz przesyłki pocztowej przywiezionej z zagranicy, jeżeli stosownie do międzynarodowych umów pocztowych przesyłka ta podlega zwróceniu nadawcy.

§ 73. Na powrotny przywóz towaru wywiezionego za granicę urząd celny może zezwolić przed wejściem tego towaru do obrotu za granicą, a w razie wejścia do obrotu, jeżeli tożsamość towaru nie budzi wątpliwości:

- w handlowym obrocie towarowym z zagranicą — w ciągu 12 miesięcy,
- w niehandlowym obrocie towarowym z zagranicą — w ciągu 6 miesięcy

od dnia dokonania odprawy celnej wywózowej. Przepis § 72 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 74. 1. Odprawy celnej w powrotnym wywozie lub przywozie dokonuje się według zasad przewidzianych dla odprawy ostatecznej. Strona powinna dołączyć do zgłoszenia dowód odprawy pierwotnej.

2. W ruchu osobowym urząd celny może dokonać odprawy w powrotnym przywozie lub wywozie na ustny wniosek osoby przekraczającej granicę i bez przedstawienia dokumentu odprawy pierwotnej, jeżeli w inny sposób można ustalić, że towar został przez nią przywieziony lub wywieziony.

3. Przez dokonanie odprawy celnej w powrotnym wywozie lub przywozie uznaje się odprawę pierwotną za niebyłą, a przypadające od towaru i pobrane uprzednio należności celne zwraca się stronie.

§ 75. W wypadkach zasługujących na uwzględnienie Główny Urząd Ceł może zezwolić na powrotny przywóz lub powrotny wywóz innej osobie niż określona w § 71 i po upływie terminów określonych w § 72 ust. 1 i § 73. Główny Urząd Ceł może przekazać te uprawnienia urzędowi celnym.

Rozdział 11

Depozyty.

§ 76. 1. W depozycie urzędu celnego przechowuje się towary w wypadku:

- 1) określonym w § 35, jeżeli natychmiastowy zwrot towaru za granicę lub do kraju jest utrudniony,
- 2) gdy osoba przekraczająca granicę uiszczając należności celne zapowiada wniesienie środka odwoławczego od ich wymiaru i w związku z tym towaru nie podejmuje,
- 3) gdy decyzją urzędu celnego odstąpiono od przepadku towaru w postępowaniu celnym (art. 13), a zwrot towaru jest — z przyczyn od urzędu celnego niezależnych — niemożliwy,
- 4) zajęcia towaru na zabezpieczenie należności celnych,
- 5) przewidzianym odrębnymi przepisami.

2. Urząd celny może odmówić przyjęcia do depozytu w wypadkach określonych w ust. 1 pkt 1 i 2, jeżeli ze względu na rodzaj towaru nie ma warunków do jego przechowywania; w wypadku tym przepisu § 33 do towarów określonych w ust. 1 pkt 2 nie stosuje się.

§ 77. Na towar przyjęty do depozytu urząd celny wydaje pokwitowanie. Pokwitowanie powinno zawierać określenie osoby uprawnionej do odbioru towaru, rodzaju, ilości, krajowej wartości towaru w złotych oraz pouczenie o skutkach niepodjęcia towaru w wyznaczonym terminie; gdy osoba uprawniona wartości nie określiła lub gdy zadeklarowana przez nią wartość zdaniem urzędu celnego znacznie odbiega od wartości rzeczywistej, wartość ustala urząd celny.

§ 78. 1. Termin przechowywania towaru w depozycie wynosi:

- 1) dla towarów określonych w § 76 ust. 1 pkt 1 i 2 — 3 miesiące od dnia złożenia do depozytu w wypadku określonym w § 76 ust. 1 pkt 1, a w wypadku określonym w § 76 ust. 1 pkt 2 od dnia, w którym decyzja wydana wskutek odwołania stała się ostateczna,
- 2) dla towarów określonych w § 76 ust. 1 pkt 3 — 1 rok, licząc od dnia zawiadomienia o złożeniu do depozytu lub od dnia stwierdzenia niemożności doręczenia zawiadomienia,
- 3) dla towarów określonych w § 76 ust. 1 pkt 4 i 5 — zgodnie z ustaleniami w odrębnych przepisach, a gdy przepisy te ustaleń takich nie zawierają, stosuje się przepis pkt 1.

2. Urząd celny w razie niebezpieczeństwa szybkiego zepsucia się towaru wyznacza odpowiednio krótszy termin przechowywania. Na wniosek strony terminy określone w ust. 1 mogą być przedłużone o 3 miesiące.

§ 79. 1. Za przechowanie towaru z wyjątkiem krajowych i zagranicznych środków płatniczych, pobiera się miesięcznie opłatę w wysokości 5% jego wartości, jednak nie mniej niż 20 zł i nie więcej niż 3.000 zł, chyba że ze względu na rodzaj przedmiotu urząd celny oddał go na przechowanie innej osobie, a związane z tym wydatki przekraczają powyższą kwotę. Miesiąc rozpoczęty liczy się za cały.

2. Opłatę za przechowanie pobiera się od dnia przyjęcia towaru do depozytu do dnia jego podjęcia.

3. Opłaty za przechowanie nie pobiera się w razie gdy:

- 1) zaskarżona decyzja dotycząca wymiaru cła od towaru zdeponowanego (§ 76 ust. 1 pkt 2) została uchylona,
- 2) złożenie towaru do depozytu nastąpiło na skutek zmiany decyzji określonej w § 76 ust. 1 pkt 3.

4. Urząd celny może odstąpić od pobrania opłaty, w wypadku gdy czas przechowania nie przekracza 48 godzin.

5. Główny Urząd Ceł może zezwolić na całkowite lub częściowe zaniechanie pobierania opłaty za przechowanie. Główny Urząd Ceł może to uprawnienie przekazać urzędowi celnym.

§ 80. Za utratę lub uszkodzenie przechowanego towaru urząd celny ponosi odpowiedzialność na zasadach ogólnych.

Rozdział 12

Opłaty za czynności organów administracji celnej.

§ 81. 1. Wprowadza się opłaty za pełnienie przez organy administracji celnej na wniosek strony:

- 1) stałego dozoru celnego,
- 2) innych czynności pełnionych poza miejscem lub czasem urzędowania.

2. Miejscem urzędowania jest miejsce odpraw celnych w miejscowości stanowiącej siedzibę urzędu celnego lub jego komórki organizacyjnej.

3. Opłatę ustala się w wysokości 100 zł za każdą godzinę czynności funkcjonariusza celnego. Godzinę rozpoczętą liczy się za całą.

4. Opłatę określoną w ust. 3 pobiera się za czas rzeczywistego wykonywania czynności, jak i za czas opóźnienia lub przerwy w ich wykonywaniu spowodowanych przez stronę nawet bez jej winy.

5. W wypadkach zasługujących na uwzględnienie urząd celny może w części lub w całości zwolnić stronę od opłat wymienionych w ust. 1.

Rozdział 13

Odraczanie terminu uiszczenia, rozkładanie na raty, umarzanie należności celnych.

§ 82. 1. Urząd celny może odroczyć termin uiszczenia należności celnych o 30 dni (art. 45 ust. 2).

2. Osobom określonym w art. 3, jak również działającym za stronę publicznym przedsiębiorstwom przewozowym lub spedycyjnym Główny Urząd Ceł może zezwolić

na podejmowanie towarów w miarę dokonywania odpraw celnych i na łączne uiszczenie do dnia 30 każdego miesiąca należności celnych przypadających od towarów podjętych w miesiącu poprzednim. W razie podjęcia towaru przed upływem terminu do odwołania od decyzji urzędu celnego zawartej w dowodzie odprawy celnej lub po wniesieniu odwołania, jeżeli taryfowa nazwa tego towaru nie określa ściśle jego rodzaju, składu i innych cech mających znaczenie dla taryfowego zakwalifikowania towaru, przepis § 31 ust. 3 stosuje się obowiązkowo.

3. W uzasadnionych wypadkach, gdy wysokość cła od towaru przywiezionego ze sobą przez osobę zamieszkałą w kraju nie jest wyższa od 10.000 złotych, urząd celny może dopuścić towar do obrotu na polskim obszarze celnym i pozwolić na uiszczenie cła w ciągu 14 dni od podjęcia towaru.

4. W braku innego zastrzeżenia w rozstrzygnięciu o odroczenie terminu uiszczenia należności celnych nie pobiera się odsetek od tych należności za okres od daty rozstrzygnięcia do terminu zapłaty w nim wskazanego.

§ 83. 1. W wypadku gdy wymiaru należności celnych dokonano po wydaniu towaru do obrotu na polskim obszarze celnym bez zastrzeżeń lub po wywiezieniu za granicę, urząd celny może rozłożyć je na raty na czas nie przekraczający 2 lat od dnia, w którym decyzja dotycząca obowiązku uiszczenia stała się ostateczna. Przepis § 82 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

2. W decyzji o rozłożeniu należności celnych na raty można zastrzec, że rozłożenie na raty będzie uważane za niebyłe, jeżeli osoba zobowiązana nie dotrzyma terminu płatności choćby jednej raty, chyba że nastąpiło to z przyczyn od niej niezależnych.

3. Przepis ust. 1 nie dotyczy należności celnych, gdy obowiązany do uiszczenia jest:

- 1) Skarb Państwa lub inna państwowa osoba prawna,
- 2) osoba mająca stałe miejsce zamieszkania lub siedzibę za granicą.

§ 84. 1. Decyzje w sprawie umorzenia nieściągalnych należności celnych wydają:

- 1) dyrektor urzędu celnego — jeżeli kwota należności nie przekracza 10.000 zł,
- 2) Prezes Głównego Urzędu Ceł — jeżeli kwota należności jest wyższa niż 10.000 zł, lecz nie przekracza 100.000 zł,
- 3) Minister Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej — jeżeli kwota należności przekracza 100.000 zł.

2. Decyzję o umorzeniu wydaje się, jeżeli:

- 1) ustalenie majątku dłużnika lub źródeł jego dochodu jest niemożliwe albo
- 2) w wyniku postępowania egzekucyjnego lub na podstawie danych nie budzących wątpliwości stwierdzono, że dłużnik nie posiada majątku, z którego można by dochodzić należności, lub że majątek posiadany przez dłużnika wystarczyłby za ledwie na pokrycie kosztów egzekucji bądź też że przeprowadzenie egzekucji z wynagrodzenia dłużnika za pracę lub z jego dochodów mogłoby podważyć możliwości bytowe dłużnika lub jego rodziny, albo
- 3) należności nie przekraczają 1.000 zł, a ich ściąganie byłoby połączone z trudnościami lub niewspółmiernymi kosztami, albo

4) dłużnik zmarł, a na podstawie danych ustalonych przez urząd celny i nie budzących wątpliwości stwierdzono, że zmarły nie pozostawił żadnego majątku lub pozostawił tylko przedmioty codziennego użytku domowego o wartości nie przekraczającej 10.000 zł.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie dotyczą należności celnych, gdy zobowiązaniem do ich uiszczenia jest Skarb Państwa lub inna państwowa osoba prawna.

Rozdział 14

Przepisy końcowe.

§ 85. Główny Urząd Ceł udziela wytycznych w sprawie stosowania przepisów rozporządzenia i ustala:

- 1) porządek wykonywania przez urzędy celne czynności w zakresie kontroli celnej i postępowania celnego, z uwzględnieniem odmian odpraw celnych poszczególnych rodzajów,
- 2) wzory zamknięć celnych,

3) wypadki i sposób prowadzenia przez urzędy celne ewidencji przewożonych towarów, ewidencji towarów dostarczonych do urzędów celnych, odprawionych warunkowo, przekazanych oraz przyjmowanych do depozytu,

4) wzory rejestrów ksiąg i innych dokumentów ewidencyjnych oraz wzory formularzy używanych w toku sprawowania kontroli celnej i postępowania celnego,

5) sposób i termin przechowywania dokumentów dotyczących kontroli celnej i postępowania celnego.

§ 86. Traci moc rozporządzenie Ministra Handlu Zagranicznego z dnia 17 lutego 1962 r. w sprawie kontroli celnej i postępowania celnego (Dz. U. z 1962 r. Nr 14, poz. 62, z 1967 r. Nr 9, poz. 41 i z 1973 r. Nr 21, poz. 126).

§ 87. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej:
J. Olszewski